2021. április 28., szerda

P9_TA(2021)0143

Talajvédelem

Az Európai Parlament 2021. április 28-i állásfoglalása a talajvédelemről (2021/2548(RSP))

(2021/C 506/07)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ) és különösen annak 191. cikkére,

— tekintettel az éghajlatváltozásról szóló, 2019. december 12-i európai tanácsi következtetésekre,

— tekintettel „A biológiai sokféleség – sürgős fellépésre van szükség” című, 2020. október 23-i tanácsi következtetésekre,

— tekintettel a „Jólét bolygónk felélése nélkül” című, a 2020-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési programról szóló, 2013. november 20-i 1386/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozatra ([1]) (7. környezetvédelmi cselekvési program) és 2050-re vonatkozó jövőképére;

— tekintettel a környezettel kapcsolatos egyes tervek és programok kidolgozásánál a nyilvánosság részvételéről szóló, 2003. május 26-i 2003/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([2]),

— tekintettel a környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről szóló, 2004. április 21-i 2004/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([3]),

— tekintettel a talajvédelem kereteinek meghatározásáról, valamint a 2004/35/EK irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló bizottsági javaslatra (COM(2006)0232),

— tekintettel az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) szóló, 2010. november 24-i 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([4]),

— tekintettel a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([5]),

— tekintettel a szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználása során a környezet és különösen a talaj védelméről szóló, 1986. június 12-i 86/278/EGK tanácsi irányelvre ([6]),

— tekintettel a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló, 1991. december 12-i 91/676/EGK tanácsi irányelvre ([7]) (a nitrátszennyezésről szóló irányelv),

— tekintettel a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2009. október 21-i 2009/128/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([8]), valamint annak későbbi módosításira,

— tekintettel az egyes légköri szennyező anyagok nemzeti kibocsátásainak csökkentéséről szóló, 2016. december 14-i (EU) 2016/2284 európai parlament és tanácsi irányelvre ([9]),

— tekintettel a higanyról és az 1102/2008/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. május 17-i (EU) 2017/852 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([10]),

([1]) HL L 354., 2013.12.28., 171. o.
([2]) HL L 156., 2003.6.25., 17. o.
([3]) HL L 143., 2004.4.30., 56. o.
([4]) HL L 334., 2010.12.17., 17. o.
([5]) HL L 327., 2000.12.22., 1. o.
([6]) HL L 181., 1986.7.4., 6. o.
([7]) HL L 375., 1991.12.31., 1. o.
([8]) HL L 309., 2009.11.24., 71. o.
([9]) HL L 344., 2016.12.17., 1. o.
([10]) HL L 137., 2017.5.24., 1. o.

— tekintettel a földhasználathoz, a földhasználat-változtatáshoz és az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó üvegházhatású-gáz-kibocsátásnak és -elnyelésnek a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretbe történő beillesztéséről szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/841 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([11]),

— tekintettel a közös agrárpolitika keretébe tartozó támogatási rendszerek alapján a mezőgazdasági termelők részére nyújtott közvetlen kifizetésekre vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint a 637/2008/EK és a 73/2009/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([12]),

— tekintettel az Európai Bizottság 2019–2024 közötti időszakra szóló politikai iránymutatásaira, különösen az Európa számára kitűzött szennyezőanyag-mentességi célkitűzésre,

— tekintettel a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP-stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatra (COM(2018)0392),

— tekintettel a Bizottság „Az európai zöld megállapodás” című, 2019. december 11-i közleményére (COM(2019)0640),

— tekintettel a 2030-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési programról (8. környezetvédelmi cselekvési program) szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló bizottsági javaslatra (COM(2020)0652),

— tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0380),

— tekintettel a talajjal foglalkozó kormányközi technikai testület (ITPS), a talajjal foglalkozó globális partnerség (GSP) és az Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezet (FAO) által 2015-ben közzétett, a talaj erőforrásairól szóló globális jelentésre,

— tekintettel „A »termelőtől a fogyasztóig« stratégia a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerért” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0381),

— tekintettel „A talajvédelemről szóló tematikus stratégia végrehajtása és a folyamatban lévő tevékenységek” című, 2021. február 13-i bizottsági jelentésre (COM(2012)0046),

— tekintettel „Az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemterve” című, 2011. szeptember 20-i bizottsági közleményre (COM(2011)0571),

— tekintettel „A tisztább és versenyképesebb Európát szolgáló, körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv” című, 2020. március 11-i bizottsági közleményére (COM(2020)0098),

— tekintettel „A vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégia a toxikus anyagoktól mentes környezetért” című, 2020. október 14-i bizottsági közleményre (COM(2020)0667),

— tekintettel az „Egy tematikus talajvédelmi stratégia felé” című, 2002. április 16-i bizottsági közleményre (COM(2002)0179),

— tekintettel „A talajfedés korlátozására, csökkentésére és kompenzálására vonatkozó legjobb gyakorlatokról szóló iránymutatás” című, 2012. április 12-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2012)0101),

— tekintettel az „Egy tematikus talajvédelmi stratégia felé” című bizottsági közleményre vonatkozó, 2003. november 19-i állásfoglalására ([13]),

([11]) HL L 156., 2018.6.19., 1. o.
([12]) HL L 347., 2013.12.20.
([13]) HL C 87. E, 2004.4.7., 395. o.

2021. április 28., szerda

— tekintettel a talajvédelemre vonatkozó tematikus stratégiáról szóló 2007. november 13-i állásfoglalására ([14]),

— tekintettel a Biológiai Sokféleség Egyezmény részes felei konferenciájának 15. üléséről (COP15) szóló, 2020. január 16-i állásfoglalására ([15]),

— tekintettel az éghajlati és környezeti vészhelyzetről szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására ([16]),

— tekintettel a peszticidek uniós engedélyezési eljárásáról szóló, 2019. január 16-i állásfoglalására ([17]),

— tekintettel a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiáról szóló, 2020. július 10-i állásfoglalására ([18]),

— tekintettel a körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési tervről szóló, 2021. február 10-i állásfoglalására ([19]),

— tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ([20]),

— tekintettel a talajvédelemre vonatkozó tematikus stratégiáról szóló 2007. november 13-i állásfoglalására ([21]),

— tekintettel a Régiók Bizottságának „A talajvédelemről szóló tematikus stratégia végrehajtása” című, 2013. január 19-i véleményére ([22]),

— tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak az „Egy tematikus talajvédelmi stratégia felé” című, a Bizottság által a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez, a Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett közleményről (COM(2002)0179) szóló véleményére ([23]),

— tekintettel a Régiók Bizottsága az agroökológiáról szóló, 2021. február 5-i véleményére (CdR 3137/2020),

— tekintettel az Európai Számvevőszék 33/2018. sz. „Az elsivatagosodás elleni küzdelem az Európai Unióban: a növekvő fenyegetés határozottabb fellépést követel meg” című különjelentésére,

— tekintettel a vízgazdálkodással kapcsolatos uniós jogszabályok uniós célravezetőségi vizsgálatára (SWD(2019)0439),

— tekintettel az Egyesült Nemzetek 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére és a fenntartható fejlődési célokra, különösen a szárazföldi ökoszisztémák védelmére, helyreállítására és fenntartható használatának támogatására, a fenntartható erdőgazdálkodásra, a sivatagosodás leküzdésére, a talajdegradáció megállítására és visszafordítására, valamint a biológiai sokféleség csökkenésének megállítására irányuló 15. célra,

— tekintettel „A városok átalakító ereje a közjó érdekében” című új Lipcsei Chartára, amelyet 2020. november 30-án a városfejlesztési ügyekkel foglalkozó nem hivatalos miniszteri ülésen fogadtak el,

— tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye Feleinek 21. Konferenciáján (COP21) Párizsban, 2015. december 12-én elfogadott megállapodásra (Párizsi Megállapodás),

— tekintettel az elsivatagosodás elleni küzdelemről szóló ENSZ-egyezményre (UNCCD),

— tekintettel az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezményére (UNCBD),

---

([14]) HL C 282. E, 2008.11.6., 138. o.
([15]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0015.
([16]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0078.
([17]) HL C 411., 2020.11.27., 48. o.
([18]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0201.
([19]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0040.
([20]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0005.
([21]) HL C 282. E, 2008.11.6., 138. o.
([22]) HL C 17., 2013.1.19., 37. o.
([23]) HL C 61., 2003.3.14., 49. o.

— tekintettel a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudománypolitikai platform (IBPES) által 2018. március 23-án kiadott, a talajromlásról és -helyreállításról szóló értékelő jelentésre,

— tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) 2019. december 4-i, „Európai környezet – helyzetkép és kilátások 2020-ban" című jelentésére (SOER 2020),

— tekintettel a Bizottság és a Közös Kutatóközpont által 2012-ben közzétett, „A talaj helyzete Európában – A Közös Kutatóközpont hozzájárulása az Európai Környezetvédelmi Ügynökség a környezet állapotáról és kilátásairól szóló jelentéshez – SOER 2010" című jelentésre,

— tekintettel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) éghajlatváltozásról és földhasználatról szóló, 2019. augusztus 8-án közzétett különjelentésére,

— tekintettel az ENSZ katasztrófakockázat-csökkentési osztályának (UNDRR) „Gazdasági veszteségek, szegénység & katasztrófák: 1998–2017" című, 2018. évi jelentésére,

— tekintettel a talajvédelem kapcsán a Tanácshoz és a Bizottsághoz intézett, szóbeli választ igénylő kérdésekre (O-000024/2021 – B9-0011/2021 és O-000023/2021 – B9-0010/2021),

— tekintettel eljárási szabályzata 136. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (2) bekezdésére,

— tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalási indítványára,

A. mivel a talaj olyan alapvető, összetett, többfunkciós és élő ökoszisztéma, amely rendkívüli környezeti és társadalmi-gazdasági jelentőséggel bír, számos kulcsfontosságú funkciót lát el, és létfontosságú szolgáltatásokat biztosít az emberi létezés és az ökoszisztéma túlélése számára annak érdekében, hogy a jövő generációi kielégíthessék szükségleteiket;

B. mivel a Föld talaja a legnagyobb szárazföldi széntározó, és körülbelül 2 500 gigatonna (1 gigatonna = 1 milliárd kilótonna) szenet tartalmaz, szemben a légkörben lévő 800 gigatonnával, valamint az állatokban és növényekben hordozott 560 gigatonnával; mivel az egészséges talaj kulcsfontosságú az éghajlatváltozás hatásainak mérsékléséhez, mivel a világ fosszilistüzelőanyag-felhasználása révén kibocsátott szén-dioxid-egyenérték körülbelül 25 %-át távolítja el évente; mivel a világ megművelt talajai az eredeti szénkészletük 50–70 %-át elvesztették ([24]);

C. mivel Európában több mint 320 fontosabb talajtípust azonosítottak, és mindegyiken belül a fizikai, kémiai és biológiai tulajdonságok nagyszámú változata fordul elő;

D. mivel a talaj élőhelyként és géntárolóként központi szerepet játszik, ugyanis a világ biológiai sokféleségének 25 %-át biztosítja, kulcsfontosságú ökoszisztéma-szolgáltatásokat nyújt a helyi közösségek számára és globális szinten, például élelmiszert és nyersanyagokat biztosít, gondoskodik a szénmegkötés útján megvalósuló éghajlat-szabályozásról, a víztisztításról, a tápanyagszabályozásról és a kártevők elleni védekezésről, továbbá az emberi tevékenység terepe, és segít megelőzni az áradásokat és az aszályokat; mivel a talajképződés az egyik olyan ökoszisztéma-folyamat, amely tudvalevően romlik Európában;

E. mivel annak ellenére, hogy a talaj nagyon dinamikus, nagyon sérülékeny is, és figyelembe véve a talajképződéshez szükséges időtartamot, amelynek üteme 1 000 évente körülbelül egy centiméter termőréteg, nem megújuló, véges erőforrás; mivel emiatt a talaj nagyon értékes erőforrás;

F. mivel a talaj szerepet játszik európai tájaink szépségében, csakúgy, mint az erdőterületek, vízpartok, hegyvidéki területek és valamennyi európai ökoszisztéma;

([24]) Schwartz, J.D. 2014. *Soil as Carbon Storehouse: New Weapon in Climate Fight?,* Yale Environment 360.

2021. április 28., szerda

G. mivel a gyepterületek és erdők talaja nettó szénelnyelőként működik, és a becslések szerint évente akár 80 millió tonna szén-dioxidot is eltávolíthat az EU-ban ([25]); mivel azonban az uniós szántók és gyepterületek együtt nettó emisszióforrások, és 2017-ben mintegy 75,3 millió tonna szén-dioxid-egyenértéket (MtCO2e) bocsátottak ki ([26]); mivel tehát a mezőgazdasági és az erdészeti ágazat kulcsfontosságú helyzetben van ahhoz, hogy a szén-dioxid leválasztása, valamint a talajban és biomasszában történő tárolása révén hozzájáruljon a szén-dioxid légkörből való eltávolításához;

H. mivel a talaj szerkezete és jellemzői évezredek alatt lejátszódó talajképződési, geomorfológiai és geológiai folyamatok eredményei, és emiatt a talaj nem megújuló erőforrás; mivel ebből következően sokkal költséghatékonyabb megelőzni a talajrétegek bármiféle károsodását (erózió, pusztulás, romlás, szikesedés stb.) és a talaj-szennyezést, mint megpróbálni helyreállítani a talajfunkciókat;

I. mivel a talajfunkciók nagymértékben függnek a talaj biológiai sokféleségének teljes mértékű kiteljesítésétől; mivel a földfelszín feletti és alatti sokféleség között fontos kapcsolat van, és a talaj biológiai sokfélesége jelentősen hozzájárul a növények helyi szintű sokféleségéhez;

J. mivel a legtöbb környezetvédelmi jogszabály (így például az élőhelyvédelmi irányelv vagy a Natura 2000) és az EU főbb közös mezőgazdasági jogszabályai nem tartalmazzák a talaj biológiai sokféleségének védelmét; mivel a talaj biológiai sokféleségének növelése vagy megőrzése olyan hatékony megoldás, amely elősegítheti a talaj helyreállítását és szennyeződésmentesítését;

K. mivel az emberi tevékenységek széles körének – például (gyakran más tényezőkkel együttesen) a nem megfelelő földgazdálkodásnak, a földhasználat megváltoztatásának, a fenntarthatatlan mezőgazdasági gyakorlatoknak, a földterületek felhagyásának, a szennyezésnek, a nem fenntartható erdőgazdálkodási gyakorlatoknak és a talajfedésnek, a biodiverzitás elvesztésének, valamint az éghajlatváltozásnak – tulajdoníthatóan az Unióban és világszerte is tovább romlik a termőföld és a talaj minősége, és csökken az arra való képességük, hogy ökoszisztéma-szolgáltatásokat nyújtsanak az egész társadalom számára;

L. mivel sajnálatos, hogy az EU és a tagállamok jelenleg nem tesznek eleget a talajjal és a földekkel kapcsolatos nemzetközi és európai kötelezettségvállalásaiknak, különös tekintettel:

a) az elsivatagosodás elleni küzdelemre, a leromlott földterületek és talaj – ezen belül az elsivatagosodás, aszály és árvizek által érintett területek – helyreállítására, valamint a talajromlás szempontjából semleges világ 2030-ig történő elérésére irányuló törekvésre;

b) arra, hogy 2050-re nullára csökkentsék a nettó földterület-kivonást, csökkentsék az eróziót, növeljék a talaj szerves szén szintjét, és 2020-ig továbblépjenek a helyreállítási munkálatok terén;

c) az EU-ban a fenntartható földgazdálkodásra, a talaj megfelelő védelmére és annak biztosítására, hogy a szennyezett területek helyreállítása 2020-ig jól haladjon;

M. mivel a talajok alapvető szerepet játszanak a vízgazdálkodásban, mivel a magas szervesanyag-tartalmú egészséges talajok előnyösebbek a vízrendszer számára, valamint hozzájárulnak az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz; mivel a vizes élőhelyek, a tőzeglápok és a vidéki vagy városi természetalapú megoldások tárolják és beszivárogtatják az esővizet, ami lehetővé teszi a víztartó rétegek feltöltését a száraz időszakok áthidalása céljából és megakadályozza a szennyvízcsatornákkal való kapcsolatot, ami heves esőzések idején csökkenti a kezeletlen szennyvíz kiömlését;

N. mivel az Unióban azonosították a talajt fenyegető főbb veszélyeket, melyek többek között a következők: éghajlatváltozás, talajfedés, tömörödés-erózió, áradások és földcsuszamlások, aszályok, hidrogeológiai instabilitás, a talaj szervesanyag-tartalmának csökkenése, tűzvészek, viharok, szikesedés, szennyeződés, a talaj biológiai sokféleségének csökkenése, savasodás és elsivatagosodás; mivel e jelenleg zajló talajromlási folyamatok nagy részével a hatályos uniós és nemzeti jogszabályok nem kielégítően foglalkoznak vagy egyáltalán nem foglalkoznak;

([25]) Európai Környezetvédelmi Ügynökség: *Soil Organic Carbon*, 2017. február 20. https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/soil-organic-carbon-1/assessment

([26]) Európai Környezetpolitikai Intézet: *Climate and Soil Policy Brief: Better Integrating Soil Into EU Climate Policy*, 2020. október https://ieep.eu/uploads/articles/attachments/437a17b8-f8a4-478d-ab7f-4a74e2e60ced/IEEP%20(2020)%20Climate%20and%20soil%20policy%20brief%20-%20Better%20integrating%20soil%20into%20EU%20climate%20policy.pdf?v=63771126961

O. mivel a talajerózió az EU mezőgazdasági területeinek 25 %-át érinti, és 2000 és 2010 között mintegy 20 %-kal nőtt; mivel a becslések szerint a talajerózió az EU-ban évente 1,25 milliárd EUR veszteséget okoz a mezőgazdasági termelésben ([27]); mivel a művelhető termőtalajok szénkészletei csökkennek, és az EU folyamatosan veszíti el vizes élőhelyeit és tőzeglápjait; mivel az EU jelentős kiterjedésű mezőgazdasági területeit érinti szikesedés és elsivatagosodás, és az európai altalajok 32–36 %-a nagymértékben hajlamos a tömörödésre ([28]);

P. mivel az erózió természetes jelenség, amely néha katasztrofális következményekkel járó, a talaj termékeny felszíni rétegének elvesztését okozó, mély vízmosások megjelenését előidéző iszapfolyások formájában is megmutatkozhat, és mivel kevésbé látható módon, hosszú távon az erózió talajromlást és a megművelhető területek elvesztését idézheti elő;

Q. mivel a fenntarthatatlan föld- és talajgazdálkodás számos negatív hatással jár nemcsak a szárazföldi és édesvízi biológiai sokféleségre, hanem a tengeri biológiai sokféleségre nézve is, és a hidrográfiai feltételek megváltozásához, túlzott tápanyag- és szennyeződéskoncentrációhoz és a part menti tengeri ökoszisztémák fokozott csökkenéséhez és romlásához vezet; mivel az előrejelzések szerint Európában csökken a partvidékek védelme, ami veszélyezteti a part menti ökoszisztémák arra való természetes képességét, hogy csökkentsék az éghajlatváltozás és a szélsőséges időjárási jelenségek hatásait a legkiszolgáltatottabb tengerparti övezetekben;

R. mivel a földhasználat módosítja az ökoszisztéma-szolgáltatások minőségét és mennyiségét azáltal, hogy befolyásolja a termőföld és a talaj e szolgáltatások nyújtására való alkalmasságát; mivel a termőföld és a talaj romlásának fő előidézői a fenntarthatatlan mezőgazdasági és erdőgazdálkodási gyakorlatok, a városok terjeszkedése és az éghajlatváltozás ([29]);

S. mivel Európában a talajra vonatkozó információk továbbra is hiányosak és nincsenek harmonizálva; mivel ez mind regionális, mind helyi szinten akadályozza a talajvédelemre vonatkozó határozatok elfogadását;

T. mivel az EU talajvédelemért való felelőssége nem szűnik meg az EU határainál, mivel világszerte növekszik a területek iránti letelepedési, valamint élelmiszer- és biomassza-termelési célú kereslet, és az éghajlatváltozás valószínűleg negatívan befolyásolja a földterületek iránti keresletet, valamint azok rendelkezésre állását és degradációját; mivel az EU az importtermékekhez felhasznált termőföld nettó importőreként hozzájárul a harmadik országokban bekövetkező talajromláshoz;

U. mivel a talajromlás felerősíti a természeti katasztrófák hatásait és hozzájárul a társadalmi problémákhoz;

V. mivel ha nem kerül sor határozott fellépésre, Dél-Európa nagy része valószínűleg elsivatagosodik 2050-re az éghajlatváltozás és a nem megfelelő mezőgazdasági és agronómiai gyakorlatok következtében; mivel ezt a veszélyt uniós szinten nem kezelik következetesen, hatékonyan és eredményesen ([30]); mivel a szikesedés 3,8 millió hektárt érint az EU-ban, és a talaj sótartalma rendkívül magas a partvidékeken, különösen a Földközi-tenger térségében;

W. mivel az európai talajvédelem jelenleg más környezeti erőforrások különböző fenyegetésekkel szembeni védelmén alapul, és számos olyan szakpolitikai eszköz között oszlik meg, amelyek nincsenek összehangolva, és amelyek gyakran nem kötelező erejűek, akár uniós, akár tagállami, akár regionális szintről van szó;

X. mivel az önkéntes nemzeti kezdeményezések és a meglévő nemzeti intézkedések fontosak a fokozott talajvédelem célkitűzésének eléréséhez, de önmagukban nem elégségesek, és mivel a talaj további romlásának megakadályozásához – ideértve a földterületek kivonását – további erőfeszítésekre van szükség; mivel a talajra vonatkozó tematikus stratégia ellenére a talajromlás Unió-szerte folytatódik; mivel határokon átnyúló intézkedésekre is szükség van a szennyezésből vagy súlyos eseményekből eredő problémák kezeléséhez;

([27]) https://ec.europa.eu/jrc/en/news/soil-erosion-costs-european-farmers-125-billion-year#:~:text=Soil%20erosion%20costs%20European%20countries,consequences%20do%20not%20stop%20ther

([28]) Bizottsági szolgálati munkadokumentum: *A 7. környezetvédelmi cselekvési program értékelése* (SWD(2019)0181).

([29]) Európai Környezetvédelmi Ügynökség: *Európai környezet – helyzetkép és kilátások 2020-ban*, 2019.

([30]) Bizottsági szolgálati munkadokumentum: *A 7. környezetvédelmi cselekvési program értékelése* (SWD(2019)0181).

2021. április 28., szerda

Y. mivel a 2000 és 2018 közötti időszakban 11-szer több földterületet vontak ki, mint amennyit rekultiváltak ([31]); mivel a földterület-kivonás korlátozására és a helyreállítás, rekultiváció és újrahasznosítás fellendítésére irányuló kötelező intézkedések nélkül lehetetlen lesz elérni azt a célkitűzést, hogy 2050-ra megszűnjön a nettó földterület-kivonás;

Z. mivel az európai termőföld és talaj – mint erőforrások – védelmét szolgáló átfogó, megfelelő, koherens és integrált uniós jogi keret hiányát olyan kulcsfontosságú hiányosságként azonosították, amely hozzájárul az Unión belül sok talaj folyamatos pusztulásához, csökkenti a meglévő ösztönzők és intézkedések hatékonyságát, és korlátozza Európa azon képességét, hogy megvalósítsa környezetvédelmi, fenntartható fejlődési és éghajlat-politikai menetrendjét és eleget tegyen nemzetközi kötelezettségvállalásainak; mivel az EU-ban a talajvédelemre vonatkozó jogi keret bevezetésére irányuló korábbi kísérlet sikertelen volt, mivel azt 2014 májusában visszavonták, miután a Tanácsban a tagállamok egy kisebb része nyolc évig blokkolta; emlékeztet a People4Soil elnevezésű, 500 európai intézmény és szervezet által támogatott, 2016. évi európai polgári kezdeményezésre, amely felszólította az EU-t, hogy tegyen többet a talajvédelemért;

AA. mivel a jelenlegi ágazati politikák, például a közös agrárpolitika (KAP) nem járulnak hozzá a talajvédelemhez a tőlük elvárható mértékben; mivel bár a szántóterület többsége a KAP rendszere alá tartozik, átlagosan azok kevesebb mint negyedén ([32]) alkalmaznak hatékony védelmet a talajerózió ellen;

AB. mivel a nitrogén 80 %-a kárba vész és környezetet terheli; mivel a talajban túlzott mennyiségben lerakódó nitrogén veszélyt jelent a levegő- és vízminőségre, a nitrogén-oxidok légkörbe kerülése révén éghajlatváltozást idéz elő, a talajminőség romlásához és a biológiai sokféleség csökkenéséhez vezet – többek között a növények és a beporzók közötti kapcsolatok és hálózatok károsítása révén –, és hozzájárul a sztratoszférikus ózonréteg elvékonyodásához; mivel a nitrogénfelhasználás hatékonyságának javítása nemcsak az éghajlattal, a természettel és az egészséggel kapcsolatos célkitűzések megvalósítását támogatja, hanem évente globálisan 100 milliárd USD megtakarítást is eredményezhet;

AC. mivel a mezőgazdaság intenzívebbé válása és a peszticidek túlzott használata növényvédőszer-maradványok okozta talajszennyezéshez vezet, többek között egyes peszticidek magas talajbeli perzisztenciája és a nem célfajokra gyakorolt mérgező hatása miatt, és tartósan károsítja a talaj állapotát; mivel az agrokémiai anyagok általi diffúz szennyezés veszélyt jelent a talajra nézve;

AD. mivel az uniós jogszabályok viszonylag átfogóak a vízvédelem terén, azonban a talajokból származó szennyező anyagok ellenőrzésével inkább a vízvédelem szempontjából foglalkoznak, nem pedig a tágabb értelemben vett környezetvédelem szempontjából, ideértve a talajvédelmet is; mivel a légkörbe és a vízbe kibocsátott szennyező anyagok a lerakodáson keresztül közvetett hatást gyakorolhatnak a talajra, ami negatívan befolyásolhatja a talajminőséget;

AE. mivel tudományos bizonyítékok igazolták, hogy a talaj és a talajlakó szervezetek jelentős mértékben ki vannak téve a vegyi anyagok keverékeinek – ideértve a perzisztens és bioakkumulatív vegyi anyagokat, a növényvédőszer-maradványokat, a szénhidrogéneket, a nehézfémeket, az oldószereket és ezek keverékeit –, amelyek jelentős krónikus toxicitási kockázattal járnak, megváltoztathatják a biológiai sokféleséget, akadályozzák a regenerálódást és rontják az ökoszisztéma-funkciókat; mivel Európában körülbelül 3 millió olyan területet azonosítottak, ahol potenciálisan szennyező tevékenység folyik, amelyek közül 340 000 esetében ([33]) várhatóan szennyeződésmentesítésre lesz szükség; mivel nem áll rendelkezésre átfogó információ a diffúz talajszennyezésről;

AF. mivel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) szerint a talajra vonatkozó megfelelő uniós jogszabály hiánya hozzájárul az Európán belüli talajromláshoz, és mivel Európában és globálisan sem lehet előrelépést tenni a fenntartható fejlődés irányába, ha a termőfölddel és a talajjal – mint erőforrásokkal – nem foglalkoznak megfelelően ([34]);

([31]) Európai Környezetvédelmi Ügynökség: *Európai környezet – helyzetkép és kilátások 2020-ban*, 2019.

([32]) Eurostat, 2014b. *Európai mezőgazdasági felmérés 2010*. [Online] URL: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statisticsexplained/index.php/Agricultural census 2010 (letöltés 2014. február) – Európában átlagosan a szántóterületek 19 %-án ültetnek téli takarónövényeket, 21,5 %-án csökkent talajművelés folyik, 4 %-án művelés nélküli direktvetést alkalmaznak.

([33]) Európai Környezetvédelmi Ügynökség: Előrelépések a szennyezett területek kezelése terén.

([34]) Európai Környezetvédelmi Ügynökség: Európai környezet – helyzetkép és kilátások 2020-ban, 2019.

AG. mivel élelmiszereink 95 %-át közvetlenül vagy közvetve a talajainkból termelik;

AH. mivel az uniós talajok állapotára vonatkozó jelenlegi adatok áttekintése alapján az uniós talajok körülbelül 60–70 %-a rossz állapotú a jelenlegi gazdálkodási gyakorlatok miatt, és a talajok további, még bizonytalan százaléka szintén rossz állapotú, kevéssé számszerűsített környezetszennyezési problémák miatt ([35]);

AI. mivel a becslések szerint a víz és a szél által okozott talajerózió az európai földterületek 22 %-át érinti, és mivel az EU mezőgazdasági területeinek több mint felén az erózió átlagos mértéke magasabb a természetes úton pótolhatónál (ami évente és hektáronként több mint egy tonna eltűnt talajt jelent) ([36]), rámutatva a talaj szempontjából fenntartható gazdálkodási technikák alkalmazásának szükségességére;

AJ. mivel a becslések szerint a Földközi-tenger térségében az öntözött mezőgazdasági területek mintegy 25 %-a sós, ami hatást gyakorol a mezőgazdasági potenciálra; mivel a hatályos uniós jogszabályok nem foglalkoznak a szikesedés problémájával ([37]);

AK. mivel a termékeny földterületek városfejlesztés miatti eltűnése csökkenti annak lehetőségét, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású biogazdaság támogatása céljából bioalapú anyagokat és tüzelőanyagokat állítsanak elő;

AL. mivel a talajromlás elkerülésére és a leromlott talaj helyreállítására irányuló beruházások gazdasági szempontból észszerűek, mivel a hasznok általában messze meghaladják a költségeket; mivel a becslések szerint a helyreállítás költségei tízszer magasabbak, mint a megelőzés költségei ([38]);

AM. mivel a föld az Unióban többnyire magántulajdonban van, amit tiszteletben kell tartani, ugyanakkor a talaj olyan közjó, amely az élelmiszer-termeléshez szükséges és az egész társadalom és természet számára élelmiszert és alapvető ökoszisztéma-szolgáltatásokat biztosít; mivel közérdek a földhasználók arra való ösztönzése, hogy hozzanak óvintézkedéseket a talajromlás megelőzése, valamint a talajnak a jövő nemzedékek számára történő megőrzése és fenntartható kezelése érdekében; mivel ezért fontolóra kell venni a talaj és a termőföld védelmét szolgáló támogató intézkedések és a földtulajdonosok számára nyújtott további pénzügyi ösztönzők alkalmazását;

AN. mivel az EU-ban a földterületek újrahasznosítása csak a városfejlesztések 13 %-át teszi ki, és a további földterületek kivonásának 2050-re történő megállítására vonatkozó uniós cél valószínűleg nem érhető el, amennyiben nem csökkentjük tovább a földterületek kivonásának éves mértékét és/vagy nem növeljük a földterületek újrahasznosításának arányát ([39]);

AO. mivel a talaj és a termőföld romlásához szorosan hozzátartoznak olyan határokon átnyúló szempontok, mint például az éghajlatváltozás, a vízminőség és vízmennyiség, valamint a szennyezés, amelyek uniós szintű fellépést, konkrét tagállami intézkedéseket, és harmadik országokkal való többoldalú együttműködést igényelnek; mivel az egyik ország talajromlást okozó gyakorlatai olyan költségeket eredményezhetnek, amelyeket egy másik tagállamnak kell viselnie; mivel a nemzeti talajvédelmi rendszerek közötti különbségek, például a talajszennyezés tekintetében, nagyon eltérő kötelezettségeket róhatnak a gazdasági szereplőkre és torzíthatják a versenyt a belső piacon;

AP. mivel a kitermelt talaj 2018-ban több mint 520 millió tonna hulladékot jelentett ([40]), és az EU-ban keletkező hulladék messze legnagyobb forrása; mivel a kitermelt talajt jelenleg hulladéknak tekintik az uniós jog alapján, és ezért hulladéklerakókban ártalmatlanítják; mivel e talajok legnagyobb része nem szennyezett, és egy átfogó nyomonkövetési rendszerrel párosuló hasznosítási cél bevezetése esetén biztonságosan újrafelhasználható lenne;

([35]) Veerman, C., et al. (2020): A „Mission Board for Soil Health and Food" időközi jelentése: Caring for soil is caring for life (A talaj egészsége az élővilág egészsége), Európai Bizottság: Brüsszel, Belgium; p. 52.

([36]) Bizottsági szolgálati munkadokumentum: *A 7. környezetvédelmi cselekvési program értékelése* (SWD(2019)0181).

([37]) Bizottsági szolgálati munkadokumentum: *A 7. környezetvédelmi cselekvési program értékelése* (SWD(2019)0181).

([38]) A biológiai sokféleséggel és ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudománypolitikai platform (IPBES): Az IPBES globális értékelő jelentése a biológiai sokféleségről és ökoszisztéma-szolgáltatásokról, 2018.

([39]) Európai Környezetvédelmi Ügynökség: Európai környezet – helyzetkép és kilátások 2020-ban, 2019.

([40]) https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ENV_WASGEN/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=bbf937c1-ce8b-4b11-91b7-3bc5ef0ea042

2021. április 28., szerda

AQ. mivel a koherens és megfelelő uniós talajvédelmi politika kialakítása előfeltétele annak, hogy elérhessük a fenntartható fejlődési célok, a Párizsi Megállapodás és az európai zöld megállapodás célkitűzéseit, különösen a klímasemlegességi célkitűzés, „a termelőtől a fogyasztóig" stratégia, a biodiverzitási stratégia, a szennyezőanyag-mentességi célkitűzés, a biogazdasági stratégia megvalósítása és más főbb környezeti és társadalmi kihívásoknak való megfelelés tekintetében;

AR. mivel a talajra vonatkozó, rendszeresen frissített, harmonizált és nyílt adatok és információk előfeltételei az adatközpontú és tényeken alapuló jobb szakpolitikai döntéshozatal megvalósításának a talajerőforrások uniós és nemzeti szintű védelme érdekében;

AS. mivel a Régiók Európai Bizottsága a 2021. február 5-i véleményében felhívta a Bizottságot, hogy „hogy javasoljon új európai irányelvet a mezőgazdasági termőföldekre vonatkozóan a talajban lévő szervesanyag-tartalom csökkenésének megfékezéséhez, az erózió megállításához, és hogy a mezőgazdasági gyakorlatokban kiemelt szerepet kapjon a talaj élővilága" ([41]);

AT. mivel az élelmezésbiztonság a talajbiztonságtól függ, és minden olyan gyakorlat, amely veszélyezteti a talajegészséget, fenyegetést jelent az élelmezésbiztonságra nézve; mivel egészségesebb talajokon egészségesebb élelmiszerek termelhetők;

AU. mivel az EUMSZ 4. és 191. cikke rögzíti az uniós környezetvédelmi politika alapelveit, és megosztott hatáskört hozott létre a területen;

AV. mivel az erdei talajok alkotják az uniós talajok felét, és a nagy biodiverzitású és egészséges erdők jelentősen hozzájárulhatnak a talajegészséghez;

1. hangsúlyozza a talajvédelem és az egészséges talajok előmozdításának fontosságát az Unióban, tekintettel arra, hogy az egyes tagállamok korlátozott és eltérő fellépései ellenére is folytatódik ezen élő ökoszisztéma romlása, amely maga is a biológiai sokféleség része és nem megújuló erőforrás; hangsúlyozza, hogy a talajromlás megállítását célzó intézkedések elmulasztásának költségei a becslések szerint az Unióban évi 50 milliárd eurót tesznek ki;

2. hangsúlyozza a talaj multifunkcionális szerepét (élelmiszer-ellátás, széntárolás, az emberi tevékenységek terepe, biomassza-termelés, a biológiai sokféleség biztosítása, árvíz- és aszálymegelőzés, nyersanyagok, gyógyszeripari és generikus erőforrások biztosítása, víz- és tápanyagkörforgás, -tárolás és -szűrés, geológiai és régészeti örökség tárolása stb.), valamint azt, hogy ebből következően stabil európai szintű, Unión belüli, határokon átnyúló együttműködés, valamint harmadik országokkal folytatott együttműködés révén biztosítani kell a talaj védelmét, fenntartható kezelését és helyreállítását, továbbá meg kell őrizni e sokféle funkció betöltésére való képességét;

3. úgy véli, hogy az egészséges talaj a tápláló és biztonságos élelmiszerek alapja, és a fenntartható élelmiszer-termelés előfeltétele;

4. hangsúlyozza, hogy az egészséges talajok elengedhetetlenek az európai zöld megállapodás olyan célkitűzéseinek eléréséhez, mint amilyen a klímasemlegesség, a biológiai sokféleség helyreállítása, a szennyezőanyag-mentességi célkitűzés toxikus anyagoktól mentes környezet érdekében, az egészséges és fenntartható élelmiszerrendszerek és a reziliens környezet;

5. úgy véli, hogy a talajoknak kiemelt figyelmet kell szentelni a „termelőtől a fogyasztóig" stratégia, az uniós erdészeti stratégia, a 2030-ig tartó időszakra szóló biodiverzitási stratégia, valamint a vízre, a levegőre és a talajra vonatkozó szennyezőanyag-mentességi cselekvési terv végrehajtása során; ezért felhívja a Bizottságot, hogy a közelgő szennyezőanyag-mentességi cselekvési tervben és az ipari kibocsátásokról szóló irányelv felülvizsgálata során foglalkozzon a talajszennyezés valamennyi forrásával;

6. üdvözli a talajvédelem és -helyreállítás felvételét a nyolcadik környezetvédelmi cselekvési program kiemelt tematikus célkitűzései közé;

7. elismeri a talajok Unión belüli változékonyságát, valamint azt, hogy a védelmük érdekében célzott szakpolitikai megoldásokra és környezetspecifikus fenntartható talajgazdálkodási megközelítésekre van szükség, melyet az Unió és a tagállamok által saját hatáskörükkel összhangban vállalt közös erőfeszítések révén kell biztosítani, figyelembe véve a regionális, helyi és parcellaszintű sajátosságokat, a talaj- és a földromlás határokon átnyúló hatásait, valamint azt, hogy egyenlő versenyfeltételeket kell teremteni a gazdasági szereplők számára;

([41]) CDR 3137/2020.

8. hangsúlyozza azokat a belső piac működését veszélyeztető kockázatokat, amelyek a tagállamok közötti egyenlő versenyfeltételek hiányából és a talajra vonatkozó védelmi rendszereik közötti eltérésekből fakadnak, és amelyekkel uniós szinten kell foglalkozni a gazdasági szereplők közötti verseny torzulásának megelőzése érdekében; hangsúlyozza, hogy az új keret megoldaná a vállalatok számára a jogbiztonság hiányának problémáját, és komoly potenciállal rendelkezik a magánszektorban a tisztességes verseny ösztönzése, az innovatív megoldások és know-how kifejlesztése, valamint a technológiák Unión kívüli exportjának megerősítése terén;

9. hangsúlyozza, hogy a talaj olyan közös erőforrás, amelyre a levegővel vagy a vízzel ellentétben nem vonatkozik külön jogszabály; üdvözli ezért a Bizottság arra irányuló törekvését, hogy javaslatot tegyen egy koherens és integrált uniós talajvédelmi keretre;

10. felszólítja a Bizottságot, hogy a szubszidiaritás elvének teljes körű tiszteletben tartása mellett dolgozzon ki egy uniós szintű közös jogi keretet a talaj védelmére és fenntartható használatára, amelyben foglalkozik a talajt érintő valamennyi jelentős fenyegetéssel, és amely többek között a következőket foglalja magában:

a) a talajra, annak funkcióira, valamint jó állapotának és fenntartható használatának kritériumaira vonatkozó közös meghatározások;

b) célkitűzések, mutatók – többek között harmonizált mutatók –, és a talaj állapotának folyamatos nyomon követésére és az arról szóló jelentéstételre vonatkozó módszertan;

c) mérhető közbenső és végső célok harmonizált adatkészletekkel, az azonosított veszélyek kezelését célzó intézkedésekkel és megfelelő határidőkkel, figyelembe véve az első kezdeményezések során bevált gyakorlatokat és tiszteletben tartva a földet érintő tulajdonjogokat;

d) az egyes érdekelt felek felelősségi köreinek meghatározása;

e) mechanizmus a bevált gyakorlatok megosztására, képzés, valamint megfelelő ellenőrzési intézkedések;

f) megfelelő pénzügyi források;

g) a releváns szakpolitikai célokkal és eszközökkel való hatékony integráció;

11. felhívja a Bizottságot, hogy a jogalkotási javaslat mellé csatoljon egy mélyreható, tudományos adatokon alapuló hatásvizsgálati tanulmányt, amelyben elemzik a fellépés és a fellépés elmaradásának költségeit a környezetre, az emberi egészségre, a belső piacra és az általános fenntarthatóságra gyakorolt azonnali és hosszú távú hatások tekintetében;

12. hangsúlyozza, hogy a közös keretnek tartalmaznia kell a veszélyeztetett, a szennyezett, a barnamezős és az elhagyott területek feltérképezésére, valamint a szennyezett területek megtisztítására vonatkozó rendelkezéseket is; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy alkalmazzák a „szennyező fizet” elvet, és javasoljanak mechanizmust a gazdátlan területek szennyeződésmentesítésére; úgy véli, hogy e helyszínek szennyeződésmentesítését európai finanszírozási mechanizmusok keretében lehetne finanszírozni;

13. felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot egy olyan, a jelentős talajszennyezési potenciállal rendelkező tevékenységeket tartalmazó nyitott lista létrehozására, amelyet a nemzeti szintű átfogó listákból lehetne összeállítani; hangsúlyozza, hogy ezt a listát nyilvánosan elérhetővé kell tenni és rendszeresen frissíteni kell; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy segítse elő a szennyezett területek kockázatértékelési módszereinek harmonizálását;

14. úgy véli, hogy figyelembe kell venni a szennyezett területek azonosítása érdekében a tagállamok által régebben tett erőfeszítéseket; hangsúlyozza, hogy a nemzeti nyilvántartásokban szereplő szennyezett területek azonosítását rendszeresen frissíteni kell, és elérhetővé kell tenni nyilvános konzultáció céljából; úgy véli továbbá, hogy a tagállamoknak rendelkezéseket kell elfogadniuk annak érdekében, hogy a földügyletekben részt vevő felek tisztában legyenek a talaj állapotával és a rendelkezésre álló információk alapján hozhassanak döntést;

15. felszólítja a Bizottságot, hogy e közös keretbe foglaljon bele a talajfedés megelőzésére és/vagy minimalizálására és a talaj termőképességét érintő egyéb földhasználatra irányuló hatékony intézkedéseket, a le nem fedett talaj felhasználásával szemben elsőbbséget biztosítva a barnamezős területek és az elhagyott területek újrahasznosításának, azzal a céllal, hogy 2030-ra elérje a talajromlás felszámolására vonatkozó célkitűzést, legkésőbb 2050-re pedig nullára csökkentse a nettó földterület-kivonást – egy 2030-ig elérendő közbenső céllal –, megvalósítsa a körforgásos gazdaságot, valamint biztosítsa a területrendezéssel kapcsolatos tényleges és inkluzív nyilvános részvételhez és konzultációhoz való jogot, és tegyen javaslatot olyan intézkedésekre, amelyek biztosítják, hogy talajfedés esetén olyan építési és lecsapolási technikákat alkalmazzanak, amelyek lehetővé teszik a lehető legtöbb talajfunkció megőrzését;

2021. április 28., szerda

16. felhívja a Bizottságot, hogy frissítse a bevált gyakorlatokról szóló iránymutatásokat a talajfedés korlátozása, csökkentése vagy kompenzálása érdekében, az európai zöld megállapodással összhangban;

17. kéri az elfoglalt és/vagy lefedett területek, valamint az ökoszisztéma-szolgáltatások és ökológiai kapcsolatok talajfedésből eredő csökkenésének mérését; felszólít arra, hogy ezek a szempontok szerepeljenek a projektek és programok környezeti és stratégiai hatásvizsgálataiban, és azok keretében megfelelően kompenzálva legyenek;

18. hangsúlyozza, hogy a talajvédelmet, a körforgásos és fenntartható talajhasználatot, valamint a talaj helyreállítását be kell építeni az összes vonatkozó uniós ágazati politikába, és össze kell hangolni azokkal a további talajromlás megelőzése, a következetes magas szintű védelem – és lehetőség szerint a rehabilitáció – biztosítása, valamint az uniós jogszabályok és szakpolitikák közötti átfedések, következetlenségek és ellentmondások elkerülése érdekében; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a vonatkozó politikákat a talajvédelemmel való szakpolitikai koherencia biztosítása érdekében ([42]);

19. úgy véli, hogy a KAP-nak meg kell teremtenie a talaj termelékenységének és ökoszisztéma-szolgáltatásainak megőrzéséhez szükséges feltételeket; ösztönzi a tagállamokat, hogy nemzeti KAP-stratégiai terveikben vezessenek be koherens talajvédelmi intézkedéseket, és biztosítsák az agroökológián alapuló agronómiai gyakorlatok széles körű alkalmazását; kéri a Bizottságot annak értékelésére, hogy a KAP nemzeti stratégiai tervek biztosítják-e a nagymértékű talajvédelmet, továbbá kéri a kimerült mezőgazdasági területek helyreállítására vonatkozó intézkedések előmozdítását; olyan intézkedéseket szorgalmaz, amelyek előmozdítják a kevésbé intenzív, a talaj minimális bolygatásával járó talajművelési gyakorlatokat, a biogazdálkodást és a talaj szervesanyag-tartalmát növelő gyakorlatok alkalmazását;

20. hangsúlyozza a talajok víz tisztításában és szűrésében betöltött fontos szerepét, és ezáltal az európai népesség nagy részének ivóvíz-ellátásához való hozzájárulásukat; emlékeztet arra, hogy az uniós vízpolitika célravezetőségi vizsgálata elismerte az uniós vízjog és a talajvédelmi intézkedések közötti kapcsolat korlátozott mértékét; kiemeli, hogy a víz-keretirányelv célkitűzéseinek elérése érdekében szükség van a talaj minőségének, valamint a talajvíz és a felszíni víz minőségének és mennyiségének együttes javítására;

21. hangsúlyozza, hogy meg kell valósítani a vizet intelligens módon használó társadalmat a talaj helyreállítása és védelme érdekében, és fel kell fedezni a talaj jó állapota és a vízszennyezés közötti szoros összefüggést; felhívja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő a releváns digitális eszközök használatát a víz és a talaj állapotának és a politikai eszközök hatékonyságának nyomon követésére;

22. üdvözli a Bizottság azon szándékát, hogy 2021-ben jogalkotási javaslatot terjeszt elő egy uniós természethelyreállítási tervre vonatkozóan, és támogatja, hogy e terv tartalmazzon a talaj helyreállítására vonatkozó célokat; hangsúlyozza, hogy a tervnek összhangban kell lennie a talajra vonatkozó felülvizsgált tematikus stratégiával;

23. megismétli felhívását, hogy az építési és bontási hulladékra és annak anyagspecifikus frakcióira vonatkozóan az uniós jogszabályokban meghatározott anyaghasznosítási célok felülvizsgálatának részeként a hulladék-keretirányelv felülvizsgálata során vezessenek be a kitermelt földre vonatkozó anyaghasznosítási célt; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vezessenek be a kitermelt talaj állapotára és újrafelhasználási potenciáljára vonatkozó rendszeres diagnosztikát, a kitermelt talajokra vonatkozó nyomonkövetési rendszert, valamint rendszeres ellenőrzéseket a hulladéklerakókban az ipari barnamezőkről származó szennyezett talajok illegális lerakásának megelőzése, valamint a fogadó területekkel való összeegyeztethetőségük biztosítása érdekében;

24. hangsúlyozza, hogy az élőhelyek felaprózódása és pusztulása a part menti ökoszisztémákban csökkenti a partvonalak védelmére és a fenntartható megélhetés biztosítására való képességüket; elismeri, hogy az EU-ban döntő szerepet játszik a partvédelem az éghajlatváltozás jelentette fenyegetés enyhítésében, és hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak az új uniós talajstratégiába és az uniós természet-helyreállítási tervbe be kell építenie a partvédelmet és -helyreállítást, valamint az ökoszisztéma-alapú gazdálkodást, például a tengerparti övezetek integrált kezelését és a tengeri területrendezést; felhívja a Bizottságot, hogy az uniós természet-helyreállítási tervben részesítse előnyben a parti erózió által és/vagy áradások által fenyegetett régiókban természetes tengeri védművekként funkcionáló part menti területek helyreállítását, amelyeket negatívan érintett a parti területek urbanizációja;

25. hangsúlyozza, hogy a talaj biológiai sokfélesége alapvetően fontos ökológiai folyamatok alapját képezi, és aggodalommal szemléli a talajromlás és a talajfedés mértékének növekedését, valamint a talaj biológiai sokféleségének csökkenését az európai mezőgazdasági területeken; felhívja ezért a Bizottságot, hogy tudományos adatok, valamint

([42]) Eurostat, 2014b. *Európai mezőgazdasági felmérés 2010*. [Online] URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Archive:Agricultural_census_2010_-_main_results census 2010 (letöltés 2014. február) – Európában átlagosan a szántóterületek 19 %-án ültetnek téli takarónövényeket, 21,5 %-án csökkent talajművelés folyik, 4 %-án művelés nélküli direktvetést alkalmaznak.

gazdasági, környezeti és társadalmi hatásvizsgálatok alapján hozzon létre közös keretet a talajvédelem és -megőrzés, valamint a talajminőség helyreállítása érdekében, és dolgozzon ki konkrét megoldásokat a legveszélyeztetettebb európai területek kezelésére egyfelől a biológiai sokféleség helyreállítása, másfelől az éghajlatváltozás természetes módszerekkel történő alapú mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás érdekében; úgy véli, hogy megbízható uniós szintű rendszert kell kiépíteni és működtetni a talajlakó szervezetek megfigyelésére, valamint azok összetételének és mennyiségének nyomon követésére; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a különböző mélységű és távlatú további kutatásokat, a nyomon követést, valamint a talaj szervesanyag-tartalmát a mélyebb rétegekben növelő, hasznos gazdálkodási és erdészeti gyakorlatokat; ezzel összefüggésben üdvözli a „termelőtől a fogyasztóig" stratégia és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2030-ig szóló stratégia célkitűzéseit; szorgalmazza egyértelmű teljesítési pályák meghatározását a két stratégia tervezett félidős felülvizsgálatára tekintettel és a tagállamok eltérő kiindulópontjainak tiszteletben tartásával;

26. úgy véli, hogy a talaj egészséges mikrobiomjának elérése kiemelten fontos cél;

27. hangsúlyozza, hogy az uniós erdők körülbelül 2,5-szer több szenet tárolnak a talajban mint a fabiomasszában ([43]);

28. hangsúlyozza, hogy a tarvágásos erdőgazdálkodási gyakorlat elpusztítja a fák és a gombák szimbiotikus, egymástól függő hálózatát, és ezen háló helyreállítása a tarvágás után szinte sosem történik meg; kiemeli, hogy a boreális erdőkben ez jelenti az egyetlen és legfontosabb szervesanyag-felhalmozási mechanizmust a talajban, és ezért kiemelkedő szereppel bír a globális szénkörforgásban ([44]); megismétli, hogy a tarvágás nem ugyanolyan, mint a kontrollálatlan vegetációtűz általi természetes bolygatás, mivel a tarvágásos területtel ellentétben a kontrollálatlan vegetációtüzek területét nagy mennyiségű holtfa és a fajok által elfoglalható terület jellemzi;

29. felszólít a helyes állattartási előírások szigorú végrehajtására az állattenyésztésben az állatgyógyászati készítmények alkalmazásának és azok trágyával történő kijuttatásának jelentős csökkentése érdekében, valamint a nitrátirányelv szigorú végrehajtására;

30. üdvözli a Bizottságnak a körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési tervvel összefüggésben a szennyvíziszapról szóló 86/278/EGK tanácsi irányelv felülvizsgálatára irányuló kötelezettségvállalását; felszólítja a Bizottságot, biztosítsa, hogy a felülvizsgálat járuljon hozzá a talaj szervesanyag-tartalmának növelésével, a tápanyagok újrahasznosításával és az erózió csökkentésével megvalósuló talajvédelemhez, valamint a talaj és a felszín alatti vizek szennyezéstől való védelméhez;

31. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a tömörítésre vonatkozó adatgyűjtést, és mozdítsa elő a nehézgépek használatának csökkentésére irányuló fenntartható mezőgazdasági intézkedéseket;

32. felszólítja a Bizottságot, hogy az IPCC ajánlásaival és a fenntartható fejlődési célok követelményeivel összhangban bízza meg az Európai Talajügyi Adatközpontot (ESDAC) a növényvédőszer-maradékok nyomon követésével, az európai talajokban tárolt szén mennyiségének felmérésével, valamint a talaj – többek között annak szervesanyag-tartalma növelésével megvalósított – helyreállítására, illetve minőségének javítására vonatkozó célok meghatározásával;

33. úgy véli, hogy a fenntartható talajgazdálkodás hosszú távon a mezőgazdasági és élelmezéspolitika kulcsfontosságú eleme; elismeri azonban a talajok helyreállításához és megőrzéséhez, valamint a sértetlen talajok szigorú védelméhez hozzájáruló jogszabályi rendelkezések fontosságát, amelyek többek között a vizes élőhelyek, a tőzeglápok, az állandó gyepterületek és a legelők talaj- és földhasználat-változtatására összpontosítanak;

34. szorgalmazza, hogy az új uniós talajstratégia azonosítsa és mozdítsa elő azokat a helyes és innovatív gazdálkodási módszereket, amelyekkel megelőzhető és csökkenthető a talaj szikesedésének veszélye, vagy szabályozhatók annak negatív hatásai;

35. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hatékonyan járuljanak hozzá a szintetikus műtrágyák, különösen a nitrátokról szóló irányelvben rögzített küszöbértékek csökkentése révén a nitrogén túlzott használatának csökkentéséhez; felszólítja a Bizottságot, hogy építsen az ENSZ Környezetvédelmi Programjának a fenntartható nitrogéngazdálkodásról szóló állásfoglalására és a Colombói Nyilatkozat célkitűzésére, amely szerint 2030-ig a felére kell csökkenteni az összes forrásból származó nitrogénhulladékot; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy minden vonatkozó jogszabályban biztosítsák a fenntartható tápanyag-gazdálkodást, többek között a nitrogénfelhasználás hatékonyságának javítását, az állattenyésztés meghatározott területeken való külterjesítését, az állattenyésztési és növénytermesztési rendszereket integráló

([43]) Bruno De Vos et al., *Benchmark values for forest soil carbon stocks in Europe: Results from a large scale forest soil survey* [Az erdei talaj szénkészleteire vonatkozó referenciaértékek Európában: Az erdei talajok átfogó felmérésének eredményei], Geoderma, 251–252. kötet, 2015. augusztus, 33–46. o.

([44]) Clemmensen és mtsai., 2013: *Roots and Associated Fungi Drive Long-Term Carbon Sequestration in Boreal Forest* [A gyökerek és a hozzájuk kapcsolódó gombák a hosszú távú szénmegkötés fő hajtóereje a boreális erdőkben] Science 339, 1615, 2013.

2021. április 28., szerda

vegyes gazdálkodást, az állati trágya hatékony felhasználását, valamint a nitrogénmegkötő növények, köztük a pillangósvirágúak vetésforgó keretében történő fokozott alkalmazását; felszólítja a Bizottságot, hogy az üvegházhatású gázok globális elszámolása során fordítson nagyobb figyelmet a dinitrogén-oxid-kibocsátásra, és tegyen integráltabb erőfeszítéseket a nitrogéntöbblet éghajlati, természeti és egészségügyi problémaként történő kezelésére, továbbá ösztönözze a jobb nitrogéngazdálkodást a mezőgazdasági üzemek szintjén;

36. szorgalmazza a környezeti felelősségről szóló 2004/35/EK irányelv felülvizsgálatát a szennyezett területekre vonatkozó rendelkezések megerősítése érdekében;

37. felszólatja a Bizottságot, hogy biztosítsa az új talajstratégia és a készülő uniós erdőgazdálkodási stratégia közötti koherenciát azáltal, hogy az erdőgazdálkodási stratégiába beépíti a fenntartható talajgazdálkodásra, például az agrárerdészeti módszerekre vonatkozó követelményeket;

38. felszólítja a Bizottságot, hogy haladéktalanul vizsgálja felül a talajvédelemről szóló tematikus stratégiát és fogadja el „A szennyezőanyag-mentességi célkitűzés felé a levegő, a víz és a talaj tekintetében – Egészségesebb bolygó építése egészségesebb emberek számára” című uniós cselekvési tervet; üdvözli e tekintetben a Bizottság azon szándékát, hogy egyértelmű célok, mérhető célértékek és cselekvési terv meghatározásával növelje a jogbiztonságot a vállalkozások és a polgárok számára;

39. hangsúlyozza, hogy az agrárerdészeti módszerek aktívan nyújthatnak olyan környezeti előnyöket és szinergiákat, mint például az erózió elleni fellépés, a biológiai sokféleség javítása, a széntárolás és a vízszabályozás;

40. felszólítja a Bizottságot, hogy a „termelőtől a fogyasztóig” stratégia céljaival összhangban kezelje a mezőgazdasági tevékenységekből származó diffúz szennyezést; üdvözli e tekintetben a Bizottság bejelentését, miszerint felülvizsgálja a peszticidek fenntartható használatáról szóló irányelvet; emlékeztet arra, hogy a szintetikus peszticideknek már számos alternatívája létezik, mint például az integrált növényvédelem, és alkalmazásukat fokozni kell; elvárja, hogy a Bizottság és a tagállamok késedelem nélkül foglalkozzanak a peszticidek uniós engedélyezési eljárásáról szóló, 2019. január 16-i állásfoglalásban megfogalmazott valamennyi felhívásával;

41. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a vegyi anyagok uniós engedélyezési eljárása – a környezeti kockázatértékelést és az ökotoxikológiai tanulmányokat is beleértve – nem veszi kellőképpen figyelembe a vegyi anyagok talajra gyakorolt hatását; ezért felhívja a Bizottságot, hogy az új uniós talajstratégiában és a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiával összhangban, fogadjon el szabályozási intézkedéseket, amelyek megelőzik és csökkentik a talaj vegyi anyagok, különösen a perzisztens és bioakkumulatív vegyi anyagok (például a műanyagok és mikroműanyagok) általi szennyezettségét, és biztosítsa, hogy teljesüljenek az ökológiai szempontból releváns, a terepkörülményeknek megfelelő vizsgálati feltételek;

42. felszólítja a Bizottságot, hogy támogassa a kutatást, amelynek célja, hogy felszámolja a talajszennyezés kezelését elősegítő, a talaj biológiai sokféleségében rejlő potenciálra és a szennyezésnek a talaj biológiai sokféleségére gyakorolt hatásaira vonatkozó ismeretek hiányosságait, és hogy haladéktalanul szüntesse meg a biocidok és az állatgyógyászati készítmények talajra és annak organizmusaira gyakorolt toxikus hatásával kapcsolatos joghézagokat; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a felelős ügynökségek munkájának támogatásával biztosítsák a kártevők elleni állatgyógyászati védekezésben a legnagyobb toxicitású biocid termékek alternatíváinak kifejlesztését és előmozdítását; felhívja a Bizottságot, hogy az Európai Vegyianyag-ügynökséggel együttműködve az elővigyázatosság elve alapján dolgozza ki a talaj per-és polifluorozott alkilezett anyagokkal való szennyezésének európai határértékeit;

43. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az uniós vízügyi jog célravezetőségi vizsgálata nem tárgyalja a vízgyűjtőkön belüli szélesebb körű integrált környezetgazdálkodás lehetőségeit, amelyek keretében a vízgyűjtőgazdálkodási tervek összekapcsolódnának a szélesebb körű talajvédelmi tervekkel; úgy véli, hogy az integrált elemzés és döntéshozatal számos uniós szakpolitikai célkitűzés szempontjából előnyös lenne, emellett potenciálisan a helyi irányítás szintjén is haszonnal járna;

44. felhívja a tagállamokat, hogy jobban integrálják a víz- és talajtervezést, ennek részeként – többek között a vízgyűjtőgazdálkodási tervek keretében – értékeljék együttesen a terheléseket és a kockázatokat, továbbá fogadjanak el integrált megközelítést azon intézkedések tekintetében, amelyek mindkét környezeti közeg védelmét biztosítják;

45. egyetért az Európai Környezetvédelmi Ügynökséggel abban, hogy egész Európára kiterjedő összehangolt, reprezentatív talajellenőrzésre van szükség a kritikus küszöbértékek túllépésére vonatkozó korai figyelmeztetések kidolgozásához és a fenntartható talajgazdálkodás irányításához ([45]); felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy javítsák és gyorsítsák fel a talaj állapotára, annak tendenciáira és a talajt fenyegető veszélyekre vonatkozó adatok uniós szintű gyűjtését és egységesítését; üdvözli e tekintetben az uniós talajmegfigyelő központ felállítását, amely a földhasználati és

([45]) Európai Környezetvédelmi Ügynökség: *Európai környezet – helyzetkép és kilátások 2020-ban*, 2019.

földfelszín-borítottsági összeírásra épül; felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa mindkét eszköz hosszú távú működőképességét, valamint elegendő forrást a talaj biológiai jellemzőinek és fizikai-kémiai tulajdonságainak – beleértve az agrokémiai és egyéb szennyező anyagok, például az újonnan megjelenő, aggodalomra okot adó szennyező anyagok jelenlétét is – optimális és rendszeres nyomon követéséhez; úgy véli, hogy ez alapvető fontosságú az adatok és mutatók hiányosságainak pótlásához, valamint az európai zöld megállapodás támogatásához; hangsúlyozza, hogy jobban meg kell érteni az EU-ban a termőföld-degradációhoz és az elsivatagosodáshoz vezető folyamatot; felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki módszertant és megfelelő mutatókat az elsivatagosodás és a termőföld-degradáció EU-n belüli mértékének értékelésére és az azzal kapcsolatos adatgyűjtésre;

46. megjegyzi, hogy az elsivatagosodás elleni küzdelemről szóló ENSZ-egyezmény (UNCCD) értelmében 13 tagállam nyilvánította magát érintett félnek; felhívja a Bizottságot, hogy építse be az uniós politikákba az ENSZ talajra vonatkozó fenntartható fejlődési céljait;

47. tudomásul veszi az irányítási, koordinációs, kommunikációs, pénzügyi, technikai és jogi természetű kihívásokat, amelyek akadályozzák az uniós szintű és nemzeti talajmonitoring és információgyűjtés következetességének és interoperabilitásának javítását; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy közösen kezeljék ezeket a kihívásokat, és gyorsítsák fel az együttműködést – többek között a talajvédelemmel foglalkozó uniós szakértői csoporton belül – a magas szintű talajvédelem biztosítása, valamint a párhuzamosságok és a tagállamokat és a kkv-ket sújtó szükségtelen bürokratikus terhek és költségek elkerülése érdekében;

48. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy javítsák és gyorsítsák fel a víz értékének teljes kiaknázására irányuló erőfeszítéseket, különösen a szennyvízben található tápanyagok és értékes összetevők teljes körű újrafelhasználását a mezőgazdaság körforgásos jellegének erősítése és a környezetbe történő túlzott tápanyag-kibocsátás elkerülése érdekében;

49. felhívja a Bizottságot, hogy segítse elő a tagállamok és az érdekelt felek részvételével tartandó éves konferencia létrejöttét, biztosítva számukra, hogy problémaalapú párbeszédek révén kulcsszerepet kapjanak;

50. elismeri, hogy az egészséges talaj – mint a legnagyobb szárazföldi szénelnyelő, különösen a vizes élőhelyek és a természetalapú megoldások együttes előnyei révén – fontos szerepet játszik a szénmegkötésben és -tárolásban, és meg kell könnyítenie a 2030-as éghajlatpolitikai célok, valamint az Unió legkésőbb 2050-ig megvalósítandó klímasemlegességi célkitűzésének elérését; hangsúlyozza, hogy az új talajstratégiának biztosítania kell, hogy a talajnak az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz való hozzájárulása összhangban álljon az uniós éghajlat-politika architektúrájának többi részével; felhívja ezért a tagállamokat, hogy nemzeti energia- és klímaterveikben, és különösen a mezőgazdasági és a földhasználati ágazatra vonatkozó intézkedéseikben erősítsék meg a talaj mint éghajlatpolitikai eszköz helyreállítását és fenntartható használatát, hogy őrizzék meg, állítsák helyre és növeljék a szénelnyelőket (különösen az olyan szénben gazdag talajú területeken, mint a gyepterületek és a tőzeglápok) amellett, hogy olyan intézkedéseket hoznak, amelyek az agrárpolitikában a talaj fenntartható használatának előmozdítását és a mezőgazdasági kibocsátások csökkentését szolgálják; úgy véli, hogy támogatni kell a talajban a szénmegkötés növelését célzó intézkedéseket; üdvözli különösen a Bizottság széngazdálkodási kezdeményezésre vonatkozó bejelentését, és arra ösztönzi a Bizottságot, hogy vizsgáljon meg több lehetőséget;

51. úgy véli, hogy meg kell akadályozni a talaj szervesszén-tartalmának csökkenéséhez vezető és az éghajlatváltozáshoz hozzájáruló, fenntarthatatlan gyakorlatokat; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a karbontartalomra vonatkozó becslések a talaj felső rétegeire korlátozódnak, ezért felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy a mélyebb talajrétegek karbontartalmára vonatkozó releváns adatok előállításával segítsék elő annak jobb megértését, hogy a talaj mekkora potenciállal rendelkezik a karbontartalom megtartására és növelésére;

52. felszólítja a Bizottságot, hogy a LULUCF-rendelet soron következő felülvizsgálata keretében tűzzön ki céldátumot arra vonatkozóan, hogy a 2050-re szóló uniós klímasemlegességi célkitűzésekkel összhangban minden mezőgazdasági talaj nettó szénelnyelő legyen;

53. hangsúlyozza, hogy a széngazdálkodás számos előnnyel járhat: mérsékelheti az éghajlatváltozást, javíthatja a talaj termő- és ellenálló képességét, növelheti a biológiai sokféleséget, és csökkentheti a tápanyag-kimosódás mértékét; felszólít a kapacitásépítés, a hálózatépítés és a tudásátadás fokozására a szénmegkötés felgyorsítása, a talajban tárolt szén mennyiségének növelése, és ezáltal az éghajlatváltozás jelentette kihívás megoldása érdekében;

54. hangsúlyozza, hogy a nem fenntartható földhasználat olyan szénkészletet bocsát a légkörbe, amely évszázadok vagy évezredek óta a talaj ökoszisztémájának részét képezte;

2021. április 28., szerda

55. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy a talaj multifunkcionális szerepe megfelelő figyelmet kapjon a kutatásban, valamint arra, hogy fokozzák a talajspecifikus kutatást, innovációt és finanszírozást, és e kutatási projektek előmozdítása érdekében igazítsák ki a vonatkozó finanszírozási programokat, hogy azok valamennyi kapcsolódó kutatásban tükrözzék a talaj sajátos jellemzőit; üdvözli e tekintetben a Horizont Európa talajegészséggel és élelmiszerekkel kapcsolatos küldetésének elindítását; felszólít az uniós talajmegfigyelő központ és az Európai Talajügyi Adatközpont szerepének megerősítésére, valamint arra, hogy részesüljenek megfelelő finanszírozásban a küldetésük teljesítéséhez és az új talajstratégia célkitűzéseinek eléréséhez; felhívja továbbá a Bizottságot és a tagállamokat, hogy bővítsék a talaj biológiai sokféleségével kapcsolatos taxonómiai szakértelmet, valamint a talajviszonyoknak az ökoszisztéma kölcsönhatásaira gyakorolt következményeivel kapcsolatos ismereteket; hangsúlyozza a talaj és a víz egymástól való kölcsönös függését, és felszólít az egészséges talajoknak a diffúz vízszennyezés további csökkentésében betöltött pozitív szerepével kapcsolatos kutatások célzott támogatására;

56. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a közös agrárpolitika, a kohéziós politika, a Horizont Európa és más rendelkezésre álló pénzügyi eszközök révén biztosítsanak elegendő pénzügyi támogatást és ösztönzést a talajvédelem, a talaj fenntartható kezelésének, megőrzésének és helyreállításának, valamint az innovációnak és kutatásnak az előmozdításához; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy azonosítsák azokat az eróziónak kitett és alacsony szerves széntartalmú területeket, valamint talajtömörítésnek kitett területeket, amelyek célzott finanszírozása előnyös lehet;

57. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a talajvédelemről szóló tematikus stratégiával kapcsolatos munkában részt vevő ügynökségek személyzettel való megfelelő ellátását és pénzügyi fenntarthatóságát; kiemeli, hogy az uniós szakpolitikák sikeres végrehajtásának előfeltétele a megfelelő létszámú képzett munkaerő; felhívja ezért a Bizottságot, hogy biztosítsa a megfelelő személyi feltételeket, különösen a Környezetvédelmi Főigazgatóság számára;

58. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vezessenek be intézkedéseket a talajvédelemmel, a fenntartható talajgazdálkodással és -helyreállítással kapcsolatos adatgyűjtés, átfogó nyomonkövetési rendszer, valamint a talajvédelemre vonatkozó információk és bevált gyakorlatok cseréjének uniós szintű harmonizálása és integrálása érdekében, továbbá maximalizálják a meglévő nyomonkövetési rendszerek és a KAP-eszközök közötti szinergiákat;

59. úgy véli, hogy ezeknek az intézkedéseknek kell az uniós vagy nemzeti finanszírozásra való jogosultság alapfeltételeit képezniük;

60. úgy véli, hogy a tagállamoknak rendszeres, legalább ötéves időközönként talajállapot-jelentéseket kellene készíteniük és közzétenniük; úgy véli, hogy valamennyi összegyűjtött talajadatot nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni az interneten;

61. támogatja azokat a kezdeményezéseket, amelyek célja, hogy felhívják a nyilvánosság figyelmét és javítsák ismereteit a talajfunkciók és a talajvédelem pozitív hatásaira, többek között a fenntartható talajgazdálkodáshoz, a talajvédelemhez és -helyreállításhoz, a közegészségügyhöz és a környezeti fenntarthatósághoz kapcsolódó hatásokra; hangsúlyozza, hogy a nyilvánosság tudatossága és a talajfunkciók megértése kulcsfontosságú az új talajstratégia sikeréhez, valamint ahhoz, hogy a polgárok – elsősorban a földtulajdonosok, a mezőgazdasági termelők és az erdészek – a talajgazdálkodás elsődleges szereplőiként részt vegyenek benne; felszólít a lakosság fokozottabb bevonására a talaj egészsége és a környezeti vészhelyzet kapcsán, valamint a talaj védelmére és fenntartható használatára irányuló közösségi kezdeményezések támogatására; támogatja a Talaj világnapját, és további intézkedéseket sürget az ezzel kapcsolatos tudatosság növelése érdekében;

62. hangsúlyozza, hogy a kötelező emberi jogi és környezetvédelmi kellő gondosságra vonatkozóan készülő jogszabályok hatálya alá tartozó környezeti kockázatoknak magukban kell foglalniuk az új uniós talajstratégia célkitűzései és célértékei alapján vizsgált talajromlást;

63. felszólítja a Bizottságot mint a környezetvédelem egyik globális vezetőjét, hogy az új uniós talajstratégia keretében a talaj védelmét és fenntartható használatát foglalja bele külpolitikájának minden releváns aspektusába, és különösen arra, hogy ezt a perspektívát teljes mértékben vegye figyelembe a vonatkozó nemzetközi megállapodások megkötésekor és a meglévők felülvizsgálatakor;

64. felszólítja a Bizottságot, hogy a kereskedelmi megállapodások kereskedelemről és fenntartható fejlődésről szóló fejezetébe foglalja bele a talajvédelmet, és hozzon intézkedéseket az ezen országokból importált talajromlás kezelésére, ideértve a rendkívül negatív környezeti hatással járó bioüzemanyagok okozta talajkárosodást is, és tartózkodjon a talajromlás exportjától; felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a harmadik országokból az EU-ba importált termékek azonos ökológiai normáknak és fenntartható földhasználatra vonatkozó követelményeknek feleljenek meg;

65. tisztában van azzal, hogy a talajt fenyegető veszélyek hatékony kezeléséhez minden szinten együttműködésre van szükség; felhívja ezért a tagállamokat, hogy jó példával elöl járva fontolják meg egy talajvédelmi egyezmény kezdeményezését az ENSZ-en belül;

66. támogatja a Horizont Európa keretében a talajegészséggel és élelmiszerekkel kapcsolatos küldetésért felelős testület által „Ha a talajjal törődsz, az életeddel törődsz” néven javasolt küldetést, amelynek célja, hogy az egészséges élelmiszerek, az emberek, a természet és az éghajlat érdekében 2030-ra a talaj 75 %-a egészséges legyen;

67. javasolja új, zöld erdészeti és agrárerdészeti területek kialakítását, különösen a városi régiókban, az európai városokban jelenleg tapasztalható nagyarányú talajlezárás negatív hatásainak ellensúlyozása érdekében;

68. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.